

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 6 april 1995 *

I mål T-150/89,

G. B. Martinelli, tidigare G. B. Metallurgica SpA, bolag bildat enligt italiensk rätt, Milano (Italien), företrätt av Carmelo Maccarone, advokat i Bergamo, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Franco Colussi, 36, rue de Wiltz,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Enrico Traversa och Julian Currall, båda vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdda av Alberto Dal Ferro, advokat i Vicenza, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Krem-lis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

* Rättegångsspråk: italienska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989, angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, 1989, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av H. Kirschner, ordförande, samt C.W. Bellamy, B. Vesterdorf, R. García-Valdecasas och K. Lenaerts, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 14—18 juni 1993,

följande

Dom

Bakgrunden till ansökan

- 1 Det förevarande målet rör kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989 angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, s. 1, nedan kallat "beslutet"), genom vilket kommissionen ålade fjorton producenter av svetsat armeringsnät böter för brott mot artikel 85.1 i fördraget. Den produkt som är föremål för

beslutet är svetsade armeringsnät. Det rör sig om en färdigmonterad armaturprodukt som består av slät eller skårad kalldragen ståltråd som sammansvetsas till ett nät på varje korsningspunkt. Detta används på nästan alla områden där man bygger i armerad betong.

- 2 Från och med år 1980 har ett visst antal samordnade förfaranden — som har gett upphov till beslutet — utvecklats inom denna sektor på marknaderna i Tyskland, Frankrike och i Benelux-länderna.

- 3 Kommissionens tjänstemän genomförde den 6 och 7 november 1985 med stöd av artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17"), samtidigt och utan förvarning undersökningar av sju företags och två sammanslutningars kontor, nämligen hos Tréfilunion SA, Sotrallentz SA, Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL, Ferriere Nord SpA (Pittini), Baustahlgewebe GmbH (BStG), Thibo Draad-en Bouwstaalprodukt BV (Thibodraad), NV Bekaert, Syndicat national du tréfilage d'acier (STA) och Fachverband Betonstahlmatten eV; den 4 och 5 december 1985 genomförde de vidare undersökningar av följande företags kontor: ILRO SpA, G. B. Martinelli, NV Usines Gustave Boël (afdelning Trébos), Tréfileries de Fontaine-l'Évêque (TFE), Frère-Bourgeois Commerciale SA (FBC), Van Merksteijn Staalbouw BV och ZND Bouwstaal BV.

- 4 De sakförhållanden som upptäcktes under undersökningarna samt de upplysningar som erhöles genom tillämpning av artikel 11 förordning nr 17 fick kommissionen att dra den slutsatsen att de berörda producenterna mellan åren 1980 och 1985 hade brutit mot artikel 85 i fördraget genom ett antal överenskommelser eller samordnade förfaranden avseende leveranskvoter och priser på svetsat armeringsnät. Kommissionen inledde det förfarande som föreskrivs i artikel 3.1 i förordning nr 17 och den 12 mars 1987 skickades meddelandet om anmärkningar till de berörda företagen som besvarade meddelandet. Förhör med företagets företrädare ägde rum den 23 och 24 november 1987.

- 5 Efter detta förfarande fattade kommissionen beslutet. Enligt detta (punkt 22) bestod konkurrensbegränsningarna av ett antal överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som hade som syfte att fastställa priser och/eller leveranskvoter och en uppdelning av marknaderna för svetsat armeringsnät. Dessa samordnade förfaranden hade enligt kommissionen samband med olika delmarknader (Frankrike, Tyskland eller Benelux-länderna) men påverkade handeln mellan medlemsstaterna, eftersom företag deltog som var etablerade i flera medlemsstater. Enligt beslutet "handlar det i det föreliggande fallet mindre om ett övergripande samordnat förfarande mellan samtliga producenter i alla berörda medlemsstater, än om en samling olika samordnade förfaranden mellan deltagare som ibland också är olika. I alla fall har dessa samordnade förfaranden i och med att de reglerar olika delmarknader som resultat att i hög grad reglera en väsentlig del av den gemensamma marknaden."
- 6 Beslutet har följande lydelse:

"Artikel 1

Företagen Tréfilunion SA, Société métallurgique de Normandie (SMN), CCG (TECNOR), Société de treillis et panneaux soudés (STPS), Sotralentz SA, Tréfilarbeid SA eller Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale SA (numera Steelinter SA), NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos, Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (numera Thibo Bouwstaal BV), Van Merksteijn Staalbouw BV, ZND Bouwstaal BV, Bau-stahlgewebe GmbH, ILRO SpA, Ferriere Nord SpA (Pittini) och G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA har överträtt artikel 85.1 i EEG-fördraget, genom att, mellan den 27 maj 1980 och den 5 november 1985, i ett eller flera fall delta i en eller flera överenskommelser och/eller samordnade förfaranden (avtal, beslut av företagsammanslutningar eller samordnade förfaranden), som bestod i att fastställa försäljningspriser, begränsa försäljningen, dela upp marknaderna sinsemellan och i att vidta åtgärder för att tillämpa dessa samordnade förfaranden samt för att kontrollera denna tillämpning.

Artikel 2

I den mån dessa fortsätter att vara verksamma inom sektorn för svetsade armeringsnät i gemenskapen, skall de i artikel 1 nämnda företagen omedelbart upphöra med de konstaterade överträdelsena (om detta ännu inte skett) och i framtiden, vad gäller denna verksamhet, avstå från alla överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som har samma eller liknande syfte eller resultat.

Artikel 3

Följande böter åläggs nedannämnda företag för de överträdelser som konstaterats i artikel 1:

- 1) Tréfilunion SA (TU): 1 375 000 ecu i böter,
- 2) Société métallurgique de Normandie (SMN): 50 000 ecu i böter,
- 3) Société des treillis et panneaux soudés (STPS): 150 000 ecu i böter,
- 4) Sotralentz SA: 228 000 ecu i böter,
- 5) Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL: 1 143 000 ecu i böter,

- 6) Steelinter SA: 315 000 ecu i böter,

- 7) NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos: 550 000 ecu i böter,

- 8) Thilo Bouwstaal BV: 420 000 ecu i böter,

- 9) Van Merksteijn Staalbouw BV: 375 000 ecu i böter,

- 10) ZND Bouwstaal BV: 42 000 ecu i böter,

- 11) Baustahlgewebe GmbH (BStG): 4 500 000 ecu i böter,

- 12) ILRO SpA: 13 000 ecu i böter,

- 13) Ferriere Nord SpA (Pittini): 320 000 ecu i böter, och

- 14) G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA: 20 000 ecu i böter.”

Förfarandet

- 7 Det var under dessa omständigheter som sökanden, G. B. Martinelli, tidigare G. B. Metallurgica SpA (nedan kallat "Martinelli"), genom en ansökan som inkom till domstolens kansli den 13 oktober 1989, väckte den föreliggande talan för att få beslutet ogiltigförklarat. Tio av de tretton övriga mottagarna av detta beslut har likaledes väckt talan.
- 8 Genom beslut av den 15 november 1989 hänsköt domstolen detta mål, tillsammans med de tio övriga målen, till förstainstansrätten i enlighet med artikel 14 i rådets beslut 88/591/EKSG, EEG, Euratom av den 24 oktober 1988 om upprättandet av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (EGT nr L 319, s. 1). Dessa mål gavs nummer T-141/89—T-145/89 och T-147/89—T-152/89.
- 9 Genom beslut av den 13 oktober 1992 förenade förstainstansrätten målen vad gäller det muntliga förfarandet — i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna — på grund av sambandet mellan dessa.
- 10 Genom de skrivelser som inkom till förstainstansrättens kansli mellan den 22 april och den 7 maj 1993 besvarade parterna de frågor som förstainstansrätten ställt.
- 11 På grundval av svaren på dessa frågor och referentens rapport beslutade förstainstansrätten inleda det muntliga förfarandet utan att vidta åtgärder för bevisupptagning.
- 12 Parternas framställningar och svar på förstainstansrättens frågor hördes under det muntliga förfarande som ägde rum den 14—18 juni 1993.

Parternas yrkanden

13 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten

— i första hand,

med beaktande av att Martinelli är ett litet företag som har förmåtts att ansluta sig till de aktuella överenskommelserna endast för att kunna verka på den franska marknaden,

med beaktande av att sökandebolaget har anslutit sig till dessa överenskommelser i förvisning om att de var lagliga och tillåtna enligt artikel 85.3 i fördraget,

skall fastställa att Martinelli inte är ansvarigt för de faktiska omständigheter det klandrats för och, följaktligen, ogiltigförklara beslutet och de böter på 20 000 ecu som ålagts sökanden,

— i andra hand,

med hänsyn till det förhållandet att Martinelli aldrig har haft någon konkret nytta av den situation som åstadkommits genom de överenskommelser som träffats mellan producenterna av svetsat armeringsnät,

och med beaktande av att Martinelli, som var helt i god tro, aldrig har undanhållit något från kommissionen, utan alltid ärligt har medgett de faktiska omständigheter det klandrats för,

skall sänka de böter som ålagts Martinelli så att de står i proportion till de böter som man ålagt de bolag som i högre grad har dragit nytta av överenskommelserna i fråga och så att man tar i beaktande sökandens faktiska deltagande i dessa överenskommelser.

- 14 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna vid förstainstansrätten.

Saken

- 15 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden i beslutet (punkterna 23, 51, 159 och 160) klandras för deltagande i två grupper av samordnade förfaranden på den franska marknaden. I dessa samordnade förfaranden deltog, å ena sidan, de franska producenterna (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG och Sotralentz) och, å andra sidan, de utländska producenter som verkade på den franska marknaden (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale och Tréfilarbeid) och hade som syfte att fastställa priser och kvoter för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike samt att leda till informationsutbyte. Den första gruppen samordnade förfaranden där sökanden deltog genomfördes mellan april 1981 och mars 1982. Sökanden deltog mellan början av år 1983 och maj 1984 i den andra gruppen samordnade förfaranden. Denna andra grupp av samordnade förfaranden stadfästes i oktober 1983 genom antagandet av ett "avtalsprotokoll".
- 16 Sökanden har åberopat tre grunder till stöd för sin talan. Den första avser en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget, eftersom dess deltagande i överenskommelserna inte utgjorde någon överträdelse av denna bestämmelse. Den andra avser en

överträdelse av artikel 15.2 i förordning nr 17, eftersom dess deltagande i överenskommelserna inte berättigar ett åläggande av böter som i varje fall borde sänkas. Den tredje avser en överträdelse av artikel 190 i EEG-fördraget.

Grunden avseende en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget

Parternas argument

- 17 Sökanden har i sak gjort gällande att kommissionen har överträtt artikel 85.1 i fördraget genom att anse att sökandens medverkan i överenskommelserna mellan producenterna av svetsat armeringsnät utgjorde en överträdelse av denna bestämmelse. I själva verket hade sökanden tvingats att ansluta sig till överenskommelser som tidigare hade ingåtts mellan de största producenterna, eftersom det var det enda sättet för sökanden att få tillträde till den franska marknaden på vilken denne fram till dess inte hade varit närvarande. Sökanden hoppades att på så sätt kunna få tillgång till information som var nödvändig för att kunna få tillträde till denna marknad.
- 18 Sökanden har framhållit att den på grund av sin ringa storlek på marknaden inte har kunnat utöva något inflytande alls på de överenskommelser som har ingåtts på de stora producenternas initiativ och att den således har varit tvungen att passivt godta deras beslut.
- 19 Sökanden har tillagt att dess deltagande i överenskommelserna, likaledes på grund av dess storlek, inte har kunnat ha något inflytande på konkurrensen eller på handeln mellan medlemsstaterna. Sökanden anser att detta i synnerhet bevisas av att den aldrig lyckats uppnå den överdrivna kvot som den hade tilldelats på den franska marknaden som endast hade varit en teoretisk kvot.

- 20 Sökanden ha bestridit punkt 162 i beslutet enligt vilken "följderna av medverkan i de samordnade förfarandena skall inte bedömas åtskilt för varje medverkande företag, utan inom den mera allmänna ramen för övergripande samordnade förfaranden mellan alla de medverkande, med beaktande av de samordnade förfaranden som har ingåtts på de andra delmarknaderna (Benelux-länderna och Tyskland). Då de åtaganden som beslutats ömsesidigt med producenter från dessa marknader beaktas blir även beteendet hos ett företag som endast har en relativt anspråkslös andel av en marknad viktigt". I själva verket kan detta resonemang, för det första, inte tillämpas på sökanden i den mån det inte kan vara fråga om ömsesidighet för dess del, eftersom kommissionen endast har klandrat denne för medverkan i ett samordnat förfarande på den franska marknaden. För det andra har sökanden anfört att en dylik generalisering är oacceptabel, eftersom kommissionen skall ta i betraktande varje företags individuella deltagande.
- 21 Kommissionen har svarat att sökandens argumentering i huvudsak saknar relevans vad angår fastställandet av överträdelsen, men att den har beaktats vid bestämmandet av bötesnivån på grundval av hur allvarlig överträdelsen är.
- 22 Vidare har kommissionen anfört att sökandens argument avseende dess ringa storlek på marknaden bygger på ett rättsligt fel, eftersom den relevanta frågan inte är om sökandens deltagande i överenskommelserna har kunnat begränsa konkurrensen, utan om de överenskommelser till vilka denna enligt eget medgivande har anslutit sig har kunnat begränsa konkurrensen (förstainstansrättens dom av den 17 december 1991, Enichem Anic mot kommissionen, T-6/89, Rec. s. II-1623, punkt 216).

Förstainstansrättens bedömning

- 23 Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att sökanden i sina egna yrkanden har medgett att den har anslutit sig till överenskommelserna mellan producenter av svetsat armeringsnät och att den inte har bestridit syftet med dessa, som är att fastställa priser och kvoter.

- 24 I artikel 85.1 i fördraget förbjuds, såsom oförenliga med den gemensamma marknaden, alla avtal mellan företag eller samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstaterna och som har som syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen inom den gemensamma marknaden, och särskilt sådana som består i att inköps- eller försäljningspriserna eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs och i att marknaderna eller inköpskällorna delas upp.
- 25 Det följer av lydelsen av denna bestämmelse att de enda relevanta frågorna är om de överenskommelser i vilka sökanden har deltagit hade som syfte eller resultat att begränsa konkurrensen och om dessa kunde påverka handeln mellan medlemsstater. Följaktligen saknar det betydelse om sökandens individuella deltagande i dessa överenskommelser, trots dess ringa storlek, kunde begränsa konkurrensen eller påverka handeln mellan medlemsstater (ovannämnda dom Enichem Anic mot kommissionen, punkterna 216 och 224).
- 26 Sökanden har dock varken bestridit att de överenskommelser som den hade anslutit sig till hade som syfte eller resultat att begränsa konkurrensen eller att dessa kunde påverka handeln mellan medlemsstaterna, vilket bevisas av de talrika dokument som rör möten där det deltog producenter från olika medlemsstater (se i synnerhet punkterna 32—35, 53 och 54 i beslutet) och av det förhållandet att sökanden har medgett att den "anpassade sig till de samordnade förfarandena" och att den betedde sig "sedvanligt" inom ramen för de samordnade förfarandena". Sökandens påstående angående sin kvots eventuella teoretiska karaktär motbevisar inte detta resonemang.
- 27 Det bör för övrigt framhållas att artikel 85.1 i fördraget inte förutsätter att de konstaterade konkurrensbegränsningarna verkligen märkbart har påverkat

handelsutbytet mellan medlemsstater, utan endast kräver att det har fastställts att överenskommelserna kan ha haft en sådan verkan (domstolens dom av den 1 februari 1978, Miller mot kommissionen, 19/77, Rec. s. 131, punkt 15).

- 28 Det följer av det hittills anförda att sökanden, såsom det konstaterats i beslutet, genom att ansluta sig till överenskommelser som hade som syfte att begränsa konkurrensen inom den gemensamma marknaden och som kunde påverka handeln mellan medlemsstater, har överträtt artikel 85.1 i fördraget.
- 29 Grunden skall således ogillas.

Grunden avseende en överträdelse av artikel 15 i förordning nr 17

- 30 Denna grund består av tre delar. Den första avser avsaknad av uppsåt eller vårdslöshet från sökandens sida, den andra dennes begränsade roll och den tredje principen om likabehandling.

I - Avsaknad av uppsåt eller vårdslöshet från sökandens sida

Parternas argument

- 31 Sökanden har vidhållit att den inte kan klandras för att ha handlat uppsåtligt eller vårdslöst, eftersom den har anslutit sig till överenskommelserna i övertygelsen om

att dessa uppfyllde kraven i artikel 85.3 i fördraget. I själva verket var sökanden övertygad om att dessa överenskommelser, i den mån de rörde sökanden, endast syftade till att fördela de ekonomiska resurserna bättre och inte var avsedda att på något som helst sätt hindra den fria rörligheten för varor, i synnerhet eftersom sökanden hade anslutit sig till dem för att kunna få tillträde till den franska marknaden. Denna övertygelse bekräftades av det faktum att artiklarna 2595 och följande i italienska Codice Civile (civilkoden) på vissa villkor tillåter överenskommelser som avser att leda till en bättre fördelning av de nationella resurserna och kontrollera konkurrensutvecklingen.

- 32 Sökanden har tillagt att dess goda tro bekräftas av det förhållandet att den aldrig har ansett att de dokument angående de tvistiga överenskommelserna som den haft i sin besittning var "konfidentiella", utan alltid spontant har visat dem för kommissionen.
- 33 Kommissionen har framhållit att det inte är nödvändigt att medvetet överträda artikel 85 i fördraget för att denna överträdelse skall sanktioneras med böter (ovan nämnda dom Miller mot kommissionen).
- 34 Kommissionen har tillagt att det följer av domstolens rättspraxis att hänvisningen till den italienska lagstiftningen inte är relevant i det föreliggande fallet (dom av den 11 januari 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici mot kommissionen, C-277/87, Rec. s. I-45).
- 35 Kommissionen har avslutningsvis gjort gällande att sökanden inte har kunnat föreställa sig att de aktuella överenskommelserna kunde beviljas undantag enligt artikel 85.3 i fördraget, eftersom de inte har anmälts trots att de enligt artikel 4.2 i förordning nr 17 inte var befriade från anmälningsskyldigheten.

Förstainstansrättens bedömning

- 36 Förstainstansrätten påminner om att det för att en överträdelse av fördragets konkurrensbestämmelser skall kunna anses uppsåtligen begången inte är nödvändigt att företaget medvetet skulle ha brutit mot dessa regler. Det är tillräckligt att företaget inte kunde ha undgått att inse att dess beteende hade som syfte att begränsa konkurrensen (domstolens domar av den 11 juli 1989, *Belasco m. fl.* mot kommissionen, 246/86, Rec. s. 2117, och av den 8 februari 1990, *Tipp-Ex* mot kommissionen, C-279/87, Rec. s. I-261, förstainstansrättens dom av den 10 mars 1992, *Chemie Linz* mot kommissionen, T-15/89, Rec. s. II-1275, punkt 350).
- 37 I det föreliggande fallet anser förstainstansrätten, med beaktande av hur allvarliga och uppenbara överträdelserna av artikel 85.1 — särskilt punkterna a och c — i fördraget är att sökanden inte kan påstå att den inte handlade vårdslöst eller uppsåtligt. Därutöver kan sökanden inte åberopa att den var övertygad om att de överenskommelser till vilka den hade anslutit sig skulle beviljas undantag enligt artikel 85.3 i fördraget. Sökanden kunde varken vara ovetande om att överenskommelserna för att beviljas undantag skulle anmälas till kommissionen, eller att dessa överenskommelser enligt artikel 4.2 i förordning nr 17 inte kunde vara befriade från anmälningsskyldigheten.
- 38 Angående det argument som bygger på bestämmelserna i italienska Codice Civile bör det tilläggas att en nationell lag inte kan rättfärdiga ett beteende som förbjuds i fördraget. Sökandens eventuella misstag på denna punkt kan inte vederlägga det förhållandet att den borde ha vetat att dess beteende begränsade konkurrensen i den mening som avses i domstolens ovannämnda rättspraxis.
- 39 Anmärkningen kan således inte bifallas.

II - Sökandens begränsade roll

Parternas argument

- 40 Sökanden har understrukt att de dokument som nämns av kommissionen i punkterna 31—45 och 51—70 i beslutet visar att sökanden aldrig hade tagit initiativet till överenskommelserna och att den endast har anslutit sig till befintliga överenskommelser mellan de stora europeiska producenterna, eftersom det handlade om det enda sättet att få tillträde till den franska marknaden.
- 41 Sökanden har ansett att kommissionen borde ha beaktat denna begränsade och passiva roll och skilja mellan sökandens roll och de stora företagens roll, vilka hade tagit initiativet till dessa överenskommelser.
- 42 Kommissionen ha svarat att den varken har medgett att sökanden skulle ha spelat en "obetydlig" roll inom ramen för de samordnade förfarandena eller klandrat denne för att ha tagit "initiativet till överenskommelserna". Kommissionen har dock framhållit att sökanden har spelat en aktiv roll då de samordnade förfarandena förhandlades, ingicks och genomfördes vilket bevisas av de dokument som räknas upp i punkterna 31—45 och 51—70 i beslutet.
- 43 Kommissionen har gjort gällande att bland de många faktorer som den har beaktat för att kunna fastställa bötesbeloppet, finns betydelsen, graden av inblandning, medverkans varaktighet och den roll som vart och ett av företagen spelade under förhandlingarna om de samordnade förfarandena samt deras medverkan i genomförandet av dem.

- 44 Kommissionen har avslutningsvis framhållit att det förhållandet att sökanden anslöt sig till de överenskommelser som redan tillämpades för att kunna exportera till Frankrike, ingalunda utgör en förmildrande omständighet för denne och ännu mindre en grund för undantag.

Förstainstansrättens bedömning

- 45 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden inte har lagt fram några som helst fakta för att motbevisa kommissionens bevisning för fastställelse av sökandens aktiva roll i de samordnade förfarandena.
- 46 I detta sammanhang bör det understrykas att betydelsen av denna roll i synnerhet framgår av de dokument som hänför sig till förberedandet och resultaten av det möte som hölls i Paris den 1 april 1981. Bland dessa dokument finns ett telexmeddelande som sökanden den 25 mars 1981 hade skickat till Italmet, Ferriere Nords och sökandens ombud i Frankrike (punkt 32 i beslutet), ett telexmeddelande som sökanden den 9 april 1981 hade skickat till Italmet (punkt 33 i beslutet), en promemoria daterad den 9 april 1981, avfattad av Marie på Tréfilunion (punkt 34 i beslutet), samt en tabell från det sistnämnda benämnd "Importen av svetsat armeringsnät från Italien" (punkt 35 i beslutet). Dessa dokument visar att sökanden aktivt har tagit del i förberedandet och ingåendet av de överenskommelser för det följande året om priser och kvoter som ingicks på mötet den 1 april 1981 av de franska, italienska och belgiska producenterna.
- 47 För övrigt beskrivs sökandens roll i genomförandet av de samordnade förfarandena även av det telexmeddelande som denne den 14 juli 1983 skickade till Italmet (punkt 57 i beslutet). Genom detta telexmeddelande befullmäktigade sökanden Italmet att sälja svetsat armeringsnät "för 400 franska franc över Tréfilunions riktpreis, vilket skall levereras under andra hälften av september, om ni inte har sålt ut produktionskvoten".

- 48 Därutöver anser förstainstansrätten att kommissionen med rätta — i punkt 203 i beslutet — angett att den då den fastställt böterna har beaktat intensiteten och varaktigheten av de medverkande bolagens inblandning samt deras finansiella och ekonomiska situation.
- 49 Av detta följer att anmärkningen skall förkastas.

III - *Brottet mot principen om likabehandling*

Parternas argument

- 50 Sökanden har framhållit att de böter som den har ålagts är för höga i förhållande till de böter som ålagts ILRO och Ferriere Nord.
- 51 För det första har sökanden anfört att ILRO ålagts böter som endast utgör 0,05 procent av dess årliga omsättning för svetsat armeringsnät medan sökandens böter utgör 1,5 procent av nämnda omsättning. ILRO:s inblandning i överträdelsen var dock mer omfattande än sökandens inblandning i och med att ILRO hade utformat överenskommelserna, på två månader exporterat mer svetsat armeringsnät än sökanden hade gjort på fem år och, i motsats till sökanden, hade dragit avsevärd nytta av överenskommelserna. Sökanden har i sin replik tillagt att kommissionen inte kan motivera denna skillnad i behandling vare sig med hänvisning till de olagliga sanktioner som de franska myndigheterna företog gentemot ILRO, eftersom dessa ogiltigförklarades av den administrativa domstolen, eller genom att åberopa ILRO:s bristande efterlevnad av överenskommelserna, utan att dubbelt gynna detta företag vars böter har sänkts och som har dragit nytta av att inte iaktta överenskommelserna.

- 52 För det andra har sökanden gjort gällande att Ferriere Nord har ålagts böter som endast utgör 1 procent av dettas omsättning och att ingenting kan berättiga denna skillnad i behandling.
- 53 Kommissionen har svarat att den påpekade skillnaden i behandling mellan ILRO och sökanden beror på följande faktorer: ILRO:s bristande efterlevnad av de ingångna överenskommelserna, vilket bidrog till att rubba det samordnade förfarandet, det förhållandet att kommissionen inte har kunnat bevisa att ILRO skulle ha uppmuntrat en förlängning av de samordnade förfaranden som pågick under åren 1981—1982, det förhållandet att ILRO hjälpte kommissionen i dess undersökningar genom att samarbeta på ett avgörande sätt, det förhållandet att ILRO hade utsatts för de franska myndigheternas sanktioner och avslutningsvis det förhållandet att ILRO i maj 1984 upphörde att medverka i det samordnade förfarandet (se punkterna 44, 64, 65, 66 och 204 i beslutet). Dessa faktorer skall jämföras med sökandens samvetsgranna iakttagande av överenskommelserna.
- 54 Kommissionen har tillagt att betraktandet av den bristande efterlevnaden av de konkurrensbegränsande överenskommelserna som en förmildrande omständighet bygger på föreställningen att det är konkurrensen som skall skyddas och att bristande efterlevnad av konkurrensbegränsande överenskommelser på ett dubbelt sätt bidrar till konkurrensskyddet genom att minska överenskommelsernas resultat och genom att bidra till att de rubbas.
- 55 Kommissionen har dessutom anfört att det saknar betydelse att den först vid den muntliga förhandlingen närmare angav det förhållandet att det var ILRO som den åsyftade i punkt 204 i beslutet, enligt vilken "ett företag har hjälpt kommissionen i dennas undersökningar". I själva verket har förstainstansrätten tillåtit detta tillvägagångssätt i sin dom av den 17 december 1991, Hercules Chemicals mot kommissionen (T-7/89, Rec. s. II-1711, punkt 358).
- 56 Kommissionen har avslutningsvis framhållit att den relativa skillnaden i behandling mellan sökanden och Ferriere Nord beror på att den sistnämnda exporterar en mycket mindre andel av sin produktion till Frankrike än vad sökanden gör.

Förstainstansrättens bedömning

- 57 Förstainstansrätten påminner om att det enligt domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis krävs att jämförbara situationer har behandlats på olika sätt för att det skall ha brutits mot principen om likabehandling (ovannämnda dom Hercules Chemicals mot kommissionen, punkt 295).
- 58 Men i det föreliggande fallet bör det konstateras att de av kommissionen påvisade skillnaderna mellan ILRO: s och sökandens situation är tillräckliga för att berättiga den skillnad i behandling som har gjorts mellan dessa två företag.
- 59 Även om skillnaden i behandling i procent av omsättningen för den berörda produkten (0,05 procent respektive 1,5 procent), förefaller att vara större än i absoluta tal (13 000 respektive 20 000 ecu), anser förstainstansrätten likväl att sökanden inte kan påstå att principen om likabehandling har överträtts. Böterna utgör nämligen ett medel för kommissionens konkurrenspolitik. Av den anledningen skall kommissionen förfoga över ett utrymme för skönmässig bedömning då den fastställer deras belopp, för att kunna styra företagens beteende så att de iakttar konkurrensreglerna.
- 60 I detta perspektiv skall det konstateras att kommissionen i det föreliggande fallet har sänkt beloppet på de böter som ålagts ILRO avsevärt, eftersom dess beteende minskade den skada som tillfogades konkurrensen genom den överträdelse där ILRO deltog, i synnerhet genom att det inte iakttog de ingångna överenskommelserna om priser och kvoter och samarbetade vid fastställandet av överträdelsen, vilket gjorde det möjligt för kommissionen att avsluta den. För att en dylik sänkning av bötesbeloppet skall kunna ha den åsyftade verkan, måste den vara tillräckligt stor i absoluta tal. I sökandens fall saknas dylika förmildrande omständigheter.

- 61 Förstainstansrätten anser, vad beträffar företaget Ferriere Nord, att skillnaderna mellan dessa två företag avseende den procentuella andelen av exporten till den franska marknaden i förhållande till deras totala produktion berättigar åläggandet av olika höga böter.
- 62 Av detta följer att sökandens anmärkning skall förkastas.

Grunden avseende en överträdelse av artikel 190 i fördraget

Parternas argument

- 63 Sökanden har påstått att beslutet inte är tillräckligt rättsligt motiverat avseende de italienska producenterna. Sökanden har anfört att kommissionen, till skillnad från vad den har gjort beträffande de andra företag som verkar på den franska marknaden, för de italienska producenterna endast har använt tre rader av obetydliga kommentarer som inte grundar sig på någon som helst undersökning.
- 64 Kommissionen har svarat att den endast var tvungen att på ett sammanfattande sätt ange de olika företagens relevanta eller utmärkande drag i förhållande till den ålagda sanktionen, i den mån detta visade sig nödvändigt för att utskilja eller bestämma var och en av dessas roll inom ramen för dessa samordnade förfaranden. Kommissionen har ansett att den har gjort en tillräckligt noggrann beskrivning av de italienska företagens läge och att de väsentliga dragen fanns med i den. Kommissionen har tillagt att deras läge var mindre invecklat, eftersom de inte klandrades för medverkan i ett samordnat förfarande på den italienska marknaden.

Förstainstansrättens bedömning

- 65 Förstainstansrätten erinrar om att det följer av en fast rättspraxis att syftet med motiveringsplikten för klandrande beslut är att göra det möjligt för domstolen att utöva sin kontroll över dessa besluts laglighet och att förse de berörda med de nödvändiga uppgifterna för att kunna veta om dessa är välgrundade eller inte (förstainstansrättens domar av den 24 januari 1992, *La Cinq* mot kommissionen, T-44/90, Rec. s. II-1, punkt 42 och av den 29 juni 1993, *Asia Motor France* m. fl. mot kommissionen, T-7/92, Rec. s. II-669, punkt 30). Följaktligen är kommissionen tvungen att nämna de faktiska och rättsliga omständigheter samt de överväganden som har gjort att den fattat ett beslut om tillämpningen av konkurrensreglerna.
- 66 I det föreliggande fallet kan det konstateras att sökanden har tolkat beslutet på ett sätt som konstgjort särskiljer en del av detta, medan var och en av dess delar skall läsas mot bakgrund av de andra delarna, eftersom beslutet utgör en helhet. I själva verket anser förstainstansrätten att beslutet betraktat i sin helhet har försett intressenterna med tillräckliga uppgifter för att dessa skall kunna veta om beslutet är välgrundat eller inte och har gjort det möjligt för förstainstansrätten att utöva sin legalitetskontroll.
- 67 Dessutom är det viktigt att som kommissionen framhålla att längden av de avsnitt som i beslutet ägnats åt sökanden beror på det förhållandet att de italienska företagen, i motsats till de andra företagen, endast har medverkat i de samordnade förfarandena på en enda marknad.
- 68 Följaktligen skall anmärkningen förkastas.
- 69 Mot bakgrund av allt det hittills anförda anser förstainstansrätten att det varken finns skäl att upphäva de böter på 20 000 ecu som sökanden ålagts eller att nedsätta dem.

70 Följaktligen skall talan ogillas.

Rättegångskostnader

71 Enligt artikel 87 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om så har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet och kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, skall denne förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Sökanden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Kirschner

Bellamy

Vesterdorf

García-Valdecasas

Lenaerts

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 april 1995.

H. Jung

H. Kirschner

Justitiesekreterare

Ordförande

Innehåll

Bakgrunden till ansökan	II - 1168
Förfarandet	II - 1173
Parternas yrkanden	II - 1174
Saken	II - 1175
Grunden avseende en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget	II - 1176
Parternas argument	II - 1176
Förstainstansrättens bedömning	II - 1177
Grunden avseende en överträdelse av artikel 15 i förordning nr 17	II - 1179
I — Avsaknad av uppsåt eller vårdslöshet från sökandens sida	II - 1179
Parternas argument	II - 1179
Förstainstansrättens bedömning	II - 1181
II — Sökandens begränsade roll	II - 1182
Parternas argument	II - 1182
Förstainstansrättens bedömning	II - 1183
III — Brottet mot principen om likabehandling	II - 1184
Parternas argument	II - 1184
Förstainstansrättens bedömning	II - 1186
Grunden avseende en överträdelse av artikel 190 i fördraget	II - 1187
Parternas argument	II - 1187
Förstainstansrättens bedömning	II - 1188
Rättegångskostnader	II - 1189